

dansk
center for
undervisningsmiljø
viden til praksis

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Ta' en snak om forældre og dagtilbud

Dialogværktøj om forældresamarbejde
i dagtilbud

Indhold

8 dialogkort med forskellige situationer. Bag på dialogkortene er der refleksions-spørgsmål, som kan danne udgangspunkt for den efterfølgende drøftelse.

Målgruppe

Værktøjet er målrettet forældre til børn i dagtilbud og kan f.eks. benyttes på forældrebestyrelses- og forældrerrådsmøder og forældremøder.

Formål

Dialogværktøjet kan anvendes til at skabe en god dialog om samarbejdet mellem dagtilbud og forældre. Dialogen kan være med til at øge forståelsen for forældrenes rolle som medskabere af dagtilbuddets børne- og læringsmiljø samt skabe en fælles forståelse af, hvad samarbejde mellem dagtilbud og forældre indebærer.

Sådan gør I

I kan med fordel se filmen "Sammen om børnene", før I går i gang med dialogøvelsen.

- Lav grupper af 3-4 personer, og fordel dialogkortene i grupperne.
- En person i hver gruppe trækker et kort og læser eksemplet på kortet.
- Alle i gruppen tænker over eksemplet i ½-1 minut uden at sige noget.
- Gruppen drøfter eksemplet og deler tanker om det. Det er vigtigt, at alle i gruppen får mulighed for at byde ind.

Brug refleksionsspørgsmålene bag på kortene som inspiration til drøftelserne.

Brug 8-10 minutter på hvert kort, og lad kortene cirkulere imellem grupperne. Tiden bestemmer, hvor mange kort I når igennem.

Saml op på drøftelserne i plenum. Hvad er grupperne hver især blevet særligt opmærksomme på i forhold til forælderrollen i dagtilbud. Giver det anledning til at sætte nogen konkrete handlinger/tiltag i gang?

NB!

I kan også bruge dialogøvelsen på et møde for personalet.

Find filmen på:
media.videotool.dk

#1

Forældre som rollemodeller I

Eksempel

Karls far er ved at aflevere Karl i børnehaven. Han hilser venligt på de børn og voksne, han møder på vej ind i børnehaven. Mens Karl tager sit overtøj af, kommer Anton løbende. Han får ikke kigget sig for og braser lige ind i Karls far. Anton har ry for at være lidt af en bulderbasse, som let kommer i konflikt med de andre børn. Karls far ømmer sig, men siger: ”Hov, Anton, kom du der! Hvor er du på vej hen så hurtigt?” Anton svarer energisk: ”Ole er ved at lave nogle vildt seje sværd, men han skal have stærk tape. Det henter jeg!” Karl får hurtigt resten af sit tøj af. ”Far, må jeg løbe med Anton?” ”Ja, løb I bare,” siger Karls far.

#1

Refleksionsspørgsmål

- Hvordan er Karls far en rollemodel for Karl og Anton?
- Hvordan mener I, at man som forældre kan være en god rollemodel for børnegruppens fællesskab og læringsmiljø?
- Hvad kunne der være sket, hvis Karls far i stedet havde råbt "Av, Anton! Du ved godt, du ikke må løbe på gangen! Vil du være sød at sige undskyld!"?
- Drøft, hvad der er vigtigt for jer, når man som forældre omgås hinandens børn.

#2 Forældre som rollemodeller II

Eksempel

Claras mor lægger mærke til, at børnehaven har rigtig mange rabarber i haven i år. Hun tilbyder at komme og koge rabarbersaft en dag, og personalet foreslår, at Claras mor koger saften over bål på legepladsen. På den måde kan alle børn se og følge med. Kogningen tager nogle timer. Claras mor passer gryde og bål undervejs. Clara synes, at det er dejligt, at hendes mor er med i børnehaven i dag, og hun er flere gange henne og kigge i gryden sammen med en legekammerat. De andre børn kommer også forbi, kigger og spørger, og der opstår spændende snakke om rabarber, saft og alt muligt andet. Børnene smager – nogle synes, det er sødt, andre synes, det er surt. En anden forælder, som kommer for at hente, får tilbudt en smagsprøve af rabarbersaften og sætter sig ned.

#2 Refleksionsspørgsmål

- På hvilken måde er rabarberkogningen med til at skabe meningsfuld læring for både børn, forældre og personale?
- Hvilke andre bud har I på, hvordan forældre kan indgå som rollemodeller og medskabere af børnenes hverdag i dagtilbuddet? F.eks. i forhold til interesser, job, hobby.
- Hvordan kan vi i vores dagtilbud skabe gode rammer for, at I som forældre kan indgå på forskellige måder og i forskelligt omfang i dagtilbuddets hverdag?
- Det kan som forældre være svært at invitere sig selv ind i dagtilbuddets hverdag. Hvad tror I, der skal til, for at forældre selv byder sig til i dagtilbuddet på forskellig vis?

#3

Forældre som rollemodeller III

Eksempel

Omid's mor kommer for at hente Omid i børnehaven. Omid leger i sandkassen sammen med Alexander. De graver store huller og laver sandbjerge med børnehavens gravkøer. De leger godt og fordybet. Omid's mor sætter sig på kanten af sandkassen og ser til. Hun spørger ind til deres store huller. Omid fortæller stolt, at dem har de brugt rigtig lang tid på at lave, og det har været hårdt arbejde. Omid's mor siger, at hun kan se, at både Omid og Alexander har svedigt hår, så det må helt sikkert have været meget hårdt arbejde. Begge drenge samtykker og ser grinende på hinanden. De ser faktisk lidt skøre ud med vådt hår og jord i ansigtet. Nu kommer Omid's mor også til at grine. Drengene taler om, at de vil fortsætte arbejdet i morgen. Omid's mor siger, at de måske kan grave en tunnel gennem sandbjergene. Det synes Omid og Alexander er en god ide, og de skynder sig at gøre et par biler klar til morgen.

#3

Refleksionsspørgsmål

- Hvordan er Omids mor rollemodel for Omid og Alexander?
- Drøft, hvilken betydning det har for børnene, at Omids mor bruger tid på at se børnenes samspil og taler med børnene om deres leg?
- Kan I komme i tanke om episoder, hvor forældre har været en del af leg og aktivitet i dagtilbuddet på en måde, som har haft betydning for børnene?

#4 Læring og udvikling i hjemmet I

Eksempel

Victorias far kommer for at hente Victoria i dagplejen. I forbindelse med afhentningen udtrykker han frustration over Victorias brug af sut derhjemme. Far synes, at Victoria bruger den for meget, men de har svært ved at trappe det ned. Egentlig vil han helst have, at Victoria helt skal stoppe med at bruge sut. Dagplejeren bruger lidt tid på at guide og vejlede Victorias far i nogle forskellige strategier, han kan tage i brug. Victorias far vil gerne afprøve strategierne, men er stadig lidt usikker på, hvorvidt de kan holde fast. Dagplejeren tilbyder et opfølgingsmøde, hvor de kan tale om, hvordan det er gået med nedtrapningen.

#4

Refleksionsspørgsmål

- Hvilke forventninger har I til dagtilbuddets vejledning om jeres barns trivsel og udvikling i hjemmet?
- Hvad kan gøre det let hhv. svært for jer at spørge om råd og vejledning hos jeres barns personale?
- Hvilke tanker gør I jer om at skabe sammenhæng i barnets hverdag – mellem dagtilbud og hjem?
- Hvordan ønsker I, at dialogen og samarbejdet skal foregå, og hvem skal skabe rammerne?

#5

Læring og udvikling i hjemmet II

Eksempel

Philip er 3 år. Han har svært ved at udtrykke sig sprogligt og kommunikere med kammeraterne og personalet i børnehaven. Personalet er derfor opmærksomme på at støtte Philips sproglige udvikling i hverdagens mange interaktioner og samtaler med Philip. Personalet har også vejledt forældrene om, hvordan de kan understøtte Philips sprogudvikling i hjemmet ved at være opmærksomme på at tale mere med Philip og sætte ord på handlinger, følelser og ting.

Derudover har personalet foreslået, at forældrene begrænser Philips brug af iPad, fordi iPad'en giver ham mindre tid til leg og sproglig udfoldelse. Forældrene bakker op om sprogøvelserne, men de er uenige i, at Philip skal begrænses i sin brug af iPad. De mener i høj grad, at Philip har brug for iPad'en for at koble af efter en lang dag i børnehaven. Personalet er i tvivl om, hvor vedholdende de kan være over for forældrene omkring brugen af iPad.

#5

Refleksionsspørgsmål

- Hvad mener I, personalet må og kan vejlede forældrene om i forhold til barnets hjemmemiljø?
- Hvem skal sætte rammen og dagsordenen for samarbejdet, når det gælder barnets udvikling og trivsel på tværs af dagtilbud og hjem?
- Hvordan skal dialogen og samarbejdet foregå?

#6 Forventningsafstemning

Eksempel

Azras mor og far er skilt. Azra bor størstedelen af tiden hos sin mor og er hos sin far hver anden weekend. Azras mor og far kommunikerer ikke så godt sammen, hvilket frustrerer Azras mor en del. Hun synes, hun står meget alene med ansvaret for Azra, hvilket gør hende usikker. Azras mor henvender sig derfor meget til det pædagogiske personale i dagtilbuddet med både små og store udfordringer omkring Azras trivsel og udvikling. I den sidste tid har hun imidlertid fået oplevelsen af, at personalet sjældent har tid til at snakke, når hun afleverer eller skal hente Azra. Azras mor er i tvivl, om dette er et udtryk for, at personalet synes, hun bruger for meget af deres tid i disse situationer.

#6

Refleksionsspørgsmål

- Kan I komme med eksempler på en lignende situation i jeres dagtilbud, hvor I har været i tvivl om uskrevne regler, passende adfærd, normer eller andet?
- Hvordan kan dagtilbud og forældre på en god måde afstemme forventningerne til hinanden om hverdagens dialog og kommunikation?
- Hvor, hvornår og hvordan kan en sådan forventningsafstemning foregå?

#7 Samarbejde imellem forældre I

Eksempel

I børnehuset Troldehøj har de på tværs af personale, forældregruppe og forældrebestyrelse fastsat en række principper for et styrket forældresamarbejde. Et af principperne er, at nye forældre skal føle sig godt modtaget i dagtilbuddet. Derfor har Troldehøj en forældreambassadør, som skal være med til at invitere andre forældre ind i fællesskabet omkring dagtilbuddet. Forældreambassadøren skal desuden være en god rollemodel og bakke op om dagtilbuddets indsatser.

Amanda er netop startet i vuggestuen i Troldehøj, og som en del af introduktionen til dagtilbuddet inviterer forældreambassadøren Amandas forældre til et uformelt intrømøde om, hvad de kan forvente af forældresamarbejdet i Troldehøj. På mødet får de bl.a. talt om, hvad kulturen er i dagtilbuddet. F.eks. at man som forældre altid er velkommen til at tage med på tur eller invitere sig selv ind i dagtilbuddet på forskellig vis. De får også talt om, hvordan man som forælder er rollemodel også for de andre børn, når man er i dagtilbuddet. Amandas forældre bruger derudover mødet til at få stillet de spørgsmål, som optager dem lige nu. F.eks. hvor længe man kan blive i forhold til at hjælpe sit barn godt i gang med dagen ved aflevering uden at forstyrre.

#7

Refleksionsspørgsmål

- I børnehuset Troldehøj hjælper forældreambassadøren med at tage godt imod nye familier. Hvilke andre ideer/erfaringer har I til at bringe forældre (-råd, -bestyrelse) i spil for at understøtte forældre fællesskabet?
- Hvordan tænker I ellers, at dagtilbuddet kan være med til at understøtte, at forældre kan indgå i og bidrage til fællesskabet i dagtilbuddet?
- Hvilken forskel tænker I, det gør for børnene, at forældrene støtter op om og bidrager til fællesskabet i dagtilbuddet?

#8

Samarbejde imellem forældre II

Eksempel

På et forældremøde i Børnehuset Agerbo har man drøftet forældrenes opbakning som et væsentligt bidrag til udvikling af gode, inkluderende børnefællesskaber i børnehaven. Børnefællesskabet i Agerbo er præget af en hård tone samt eksklusion af nogle børn. Dette resulterer ofte i konflikter imellem børnene, hvilket nogle gange også giver konflikter imellem forældrene. Forældregruppen beslutter at drøfte og formulere, hvordan man skal begå sig som forælder i børnehaven og efterfølgende etablere et kodeks for det gode forældresamarbejde. Følgende vedtages:

1. At forældrene forventes at sige godmorgen/hej og smile til hinanden, når de kommer i Agerbo.
2. At forældrene laver legeaftaler med de andre børn – også dem, deres børn ikke altid leger med.

Forældrebestyrelsen påtager sig i forbindelse med implementeringen af det nye kodeks at gå foran, være rollemodeller og i øvrigt stille sig til rådighed ved spørgsmål, uklarheder eller andet.

#8

Refleksionsspørgsmål

- Hvad synes I om, at man formulerer et kodeks/leveregler for, hvordan det forventes, at forældre og børn omgås hinanden i dagtilbuddet?
- Giv et eksempel på en (ny) regel, som I mener man med fordel kunne indføre i jeres dagtilbud.
- Hvad mener I er vigtigt for at skabe et godt forældre-fællesskab?
- Hvordan tænker I, at forældre kan være med til at understøtte forældre-fællesskabet gennem hverdagens situationer?

Tal en snak om forældre og dagtilbud

Dialogværktøj om forældre-samarbejde i dagtilbud

Design:
Børne- og
Undervisningsministeriet

Foto:
Leitorp

Børne- og
Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning
og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Publikationen kan hentes i en
printvenlig udgave på
www.emu.dk/dagtilbud:

